

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ Домантівського навчально-
виховного комплексу
від 28.08.2023 р. № 72



Директор
Катерина ЦЮРА
28.08.2023 (дата)

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ДОМАНТІВСЬКОГО НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО КОМПЛЕКСУ
«ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА
І-ІІІ СТУПЕНІВ - ДОШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД»
· НОВОДМИТРІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
ЗОЛОТОНІСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ
НА 2023/20234 НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

СХВАЛЕНО
Рішення педагогічної ради
Домантівського навчально-виховного
комплексу
(протокол від 28.08.2023 р. № 1)

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ Домантівського навчально-
виховного комплексу
від 28.08.2023 р. № 72

Директор
_____ Катерина ЦЮРА
_____ (дата)
МП

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ДОМАНТІВСЬКОГО НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО КОМПЛЕКСУ
«ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА
І-ІІІ СТУПЕНІВ - ДОШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД»
НОВОДМИТРІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
ЗОЛОТОНІСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ
НА 2023/20234 НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

СХВАЛЕНО
Рішення педагогічної ради
Домантівського навчально-виховного
комплексу
(протокол від 28.08.2023 р. № 1)

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	3
РОЗДІЛ I. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ.....	8
РОЗДІЛ II. I СТУПІНЬ НАВЧАННЯ.....	9
1. Загальний обсяг навчального навантаження.....	9
2. Очікувані результати навчання здобувачів освіти 1-4 класів.....	11
3. Основні форми організації освітнього процесу.....	13
4. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти.....	13
5. Перелік навчальних програм.....	15
РОЗДІЛ III. II СТУПІНЬ НАВЧАННЯ.....	16
1. Загальний обсяг навчального навантаження.....	16
2. Очікувані результати навчання здобувачів освіти 7-9 класів.....	17
3. Основні форми організації освітнього процесу.....	23
4. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти.....	24
5. Перелік навчальних програм.....	26
РОЗДІЛ IV. III СТУПІНЬ НАВЧАННЯ.....	27
1. Загальний обсяг навчального навантаження.....	27
2. Очікувані результати навчання здобувачів освіти 10 - 11 класів.....	27
3. Основні форми організації освітнього процесу.....	28
4. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти.....	28
5. Перелік навчальних програм.....	31
РОЗДІЛ V. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З УЧНЯМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ	32
РОЗДІЛ VI. ДОШКІЛЬНА ОСВІТА	39
РОЗДІЛ VII. ОПИС МОДЕЛІ ВИПУСКНИКА ШКОЛИ.....	41
ДОДАТКИ	44

Пояснювальна Записка

Забезпечення освітньої діяльності в Домантівському навчально-виховному комплексі «загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Новодмитрівської сільської ради Золотоніського району Черкаської області в 2023 – 2024 навчальному році буде базуватися на таких основних принципах:



Освітня діяльність Домантівського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» (далі – заклад освіти) здійснюється відповідно до загальноосвітніх програм :

- різновікові дошкільні групи (2),
- перша ступінь навчання — забезпечує початкову загальну освіту,
- друга ступінь навчання — забезпечує базову загальну середню освіту,
- третя ступінь навчання — забезпечує повну загальну середню освіту.

У закладі освіти створені умови для досягнення здобувачами освіти якісних результатів навчання та забезпечується відповідність їх рівня загальної середньої освіти Державним стандартам.

На базі закладу освіти у 2023 – 2024 н. р. відкрито 11 класів, три з яких інклюзивні.

Початкова школа 1-4 класи - 4 класи, 3 клас - інклюзивний

Базова школа 5-9 класи - 5 класів, 6 і 7 клас - інклюзивні

Профільні класи 10-11 класи – 2 класи з профільними предметами «українська мова» і «українська література»

Мова навчання – українська.

Загальна кількість учнів у закладі загальної середньої освіти - 155

Школа укомплектована кадрами.

Всього педагогічних працівників	29
Освіта: вища	27- 93 %
середня спеціальна	2 – 7%
Жінок	24- 83 %
Чоловіків	5 - 17%

Склад педагогічних працівників за віком

20-30	31-40	41-50	51-55	Понад 55
2	5	3	10	9

Склад педагогічних працівників за стажем

До 3-х років	3-10	10-20	Понад 20
0	5	5	19

Кваліфікаційні категорії

Спеціаліст	7	24%
Спеціаліст II категорії	3	10%
Спеціаліст I категорії	8	27%
Спеціаліст вищої категорії	11	39%
Вчитель методист	2	7%
Старший вчитель	6	20%
У відпустці по догляду за дитиною	1	5%

Структура навчального року

Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» навчальний рік розпочинається у День знань – 01 вересня 2023 року і закінчується не пізніше 30 червня 2024 року.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 01 вересня до 31 грудня 2023 року ,

II семестр – з 15 січня до 31 травня 2024 року. Свято Останнього дзвоника проводиться в останній день проведення навчальних занять 31 травня 2024 року. Канікули будуть проведені в такі терміни:

осінні – з 30 жовтня по 05 листопада 2023 року,
зимові – з 01 січня 2024 року по 14 січня 2024 року,
весняні – з 05 березня по 31 березня 2024 року.

Відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації учні 4, 9 та 11 класів складають державну підсумкову атестацію.

Режим роботи закладу: *п'ятиденний навчальний тиждень, одна зміна*. Заняття розпочинаються о 8 годині 30 хвилин, їх проводять уроками. Між ними –перерви по 10 хвилин та одна велика перерва після третього уроку для учнів 5-11 класів- 40 хвилин, а для учнів 1-4 класів після першого та другого уроку – 25 хвилин. Завдяки цьому досягається оптимальна збалансованість між навчальною діяльністю та відпочинком учнів

Режим роботи

1. Режим роботи дошкільної установи - п'ятиденний.

Початок роботи - 7.30 год., кінець роботи – 17.30 год.

Структура навчального року : з 1 вересня по 31 травня.

Оздоровчий період – з 01 червня.

Графік роботи дитячої установи:

I група

День тижня	I зміна	II зміна
Понеділок	7.30- 13.40	13.10- 17.30
Вівторок	7.30- 11.50	11.20- 17.30
Середа	7.30- 13.40	13.10 – 17.30
Четвер	7.30- 11.50	11.20 – 17.30
П'ятниця	7.30-13.40	13.10-17.30

II група

День тижня	I зміна	II зміна
Понеділок	7.30- 12.45	12.15 – 17.30
Вівторок	7.30- 12.45	12.15 – 17.30
Середа	7.30- 12.45	12.15 – 17.30
Четвер	7.30- 12.45	12.15 – 17.30
П'ятниця	7.30- 12.45	12.15 – 17.30

2. Заняття в школі розпочинаються о 8 годині 30 хвилин.

Тривалість уроків у 1 кл. – 35 хв.

У 2-4 кл. – 40 хв., 5-11 кл. – 45 хв.

• Розклад дзвінків 1 класу :

8.30- 9.05 – перший урок

9.05 – 9.30 – перерва

9.30- 10.05 – другий урок

10.05-10.30 – перерва

10.30-11.05 – третій урок

11.05-11.20 – перерва

11.20-11.55 – четвертий урок

11.55-12.10 – перерва

12.10-12.45 – п'ятий урок

Тривалість уроку – 35 хв.

Тривалість перерв – 15 хв. (маленька), 25 хв. (великі).

Розклад дзвінків для 2-4 класів :

8.30-9.10 – перший урок

9.10-9.25 – перерва

9.25-10.05 – другий урок

10.05-10.30 – перерва

10.30-11.10 – третій урок

11.10-11.25 – перерва

11.25-12.05- четвертий урок

12.05-12.20 – перерва

12.20-13.00– п'ятий урок

Тривалість уроку – 40 хвилин, тривалість перерв – 15 хвилин (маленька), 25 хвилин (велика).

Розклад дзвінків для 5-11 класів:

8.30-9.15 – перший урок

9.15-9.25 – перерва

9.25-10.10 – другий урок

10.10-10.20 – перерва

10.20-11.05 – третій урок

11.05-11.35 – перерва

11.35-12.20- четвертий урок

12.20-12.30- перерва

12.30-13.15 – п'ятий урок

13.15-13.25 – перерва

13.25-14.10- шостий урок

14.10-14.20 – перерва

14.20-15.05 – сьомий урок

15.05-15.15 - перерва

15.15-16.00 – восьмий урок

Тривалість уроку – 45 хвилин, тривалість перерв – 10 хвилин (маленька), 30 хвилин (велика).

- **Організація навчально-виховного процесу в групах продовженого дня :**

1 клас – 12.45 – 15.45

2-3 клас – 13.00-16.00.

Класні години, вечори, збори, конференції та інші масові заходи проводяться згідно складених планів, затверджених директором школи. Години варіативної частини можуть проводитись сьомими та восьмими уроками.

Режим дня працівників школи регулюється розкладом уроків, графіком проведення позакласних заходів, Статутом школи, правилами внутрішнього розпорядку.

Створені необхідні умови для проведення занять у групах продовженого дня.

Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову, години якої відведені на запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти до профільну та профільну підготовку, що враховує освітні запити учнів та батьків, кадрове забезпечення та матеріально-технічну і методичну базу закладу .

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зі змінами внесеними наказом № 572 від 09.10.2002, Із змінами, внесеними згідно з Наказом МОН №921 від 17.08,2012 року, №401 від 08.04.2016 року.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про повну загальну середню освіту".

Навчальні плани зорієнтовані на роботу школи I-III ступенів за 5-денним навчальним тижнем з українською мовою навчання.

Місія Домантівського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Новодмитрівської сільської ради Золотоніського району Черкаської області – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості на основі партнерства усіх учасників освітнього процесу: учителів та вихователів, учнів і батьків. Керуючись положеннями Конституції України, Законами України „Про освіту”, „Про повну загальну середню освіту”, Національною державною програмою „Освіта” („Україна – XXI ст.”), Державною програмою „Вчитель”, Державними стандартами початкової та середньої освіти, проектом Концепції профільного навчання старшої школи, обласними освітніми програмами, «Програмою розвитку природничо-математичних дисциплін», «Програмою інформатизації загальноосвітніх навчальних закладів», «Програмою розвитку психологічної служби», нормативними документами Міністерства освіти і науки України, Управління освіти і науки Черкаської облдержадміністрації, Домантівський НВК спрямовує роботу на реалізацію науково-методичної проблеми **«Використання компетентісно зорієнтованих технологій розвитку особистості в контексті Нової української школи»**, зокрема на удосконалення системи підвищення кваліфікації педагогічних кадрів,

поліпшення результативності освітнього процесу та якості знань учнів, розвитку професійної компетентності вчителів та вихователів та формування життєвих компетентностей школярів.

РОЗДІЛ І. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Профільна середня освіта здобувається після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової, базової, профільної середньої освіти за інших умов.

Діяльність закладу освіти висвітлюється на офіційному сайті: **domantovo.edukit.ck.ua**

РОЗДІЛ II I СТУПІНЬ НАВЧАННЯ

Освітня програма, розроблена відповідно до нового Закону України “Про освіту”, закону України «Про повну загальну середню освіту» та Державного стандарту початкової освіти, на основі наказу МОН від 12.08.2022 року №743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України».

Навчальний план складено:

для 1-2 класів – за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Р.Шияна, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22;

для 3-4 класів – за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Р.Шияна, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і взаємозв’язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів закладів загальної середньої освіти складає 100 (3500) годин/навчальний рік:

- Загальний обсяг годин для 1-х класів- 770 годин/навчальний рік.
- Загальний обсяг годин для 2-х класів- 840 годин/навчальний рік.
- Загальний обсяг годин для 3-х класів- 945 годин/навчальний рік.
- Загальний обсяг годин для 4-х класів- 945 годин/навчальний рік.

У закладі організовано навчання для учнів з ООП – інклюзивне навчання, відповідно до «Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957 (зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 483 від 26.04.2022 та № 979 від 30.08.2022).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани початкової школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову. При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин.

Освітні галузі 1-4 класи Нової української школи:

Мовно-літературна (українська мова, навчання грамоти, читання, англійська мова)

Математична (математика)
Громадянська та історична, природнича, соціальна та здоров'язбережувальна (Інтегрований курс «Я досліджую світ»)
Мистецька (музичне мистецтво і образотворче мистецтво)
Технологічна(дизайн і технології)
Інформатична (інформатика з 2 класу)
Фізкультурна (фізична культура)

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідній навчальній програмі.

Розподіл годин між освітніми галузями в рамках інтегрованого предмета «Я досліджую світ»:

мовно-літературна - 2;

математична -1;

природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережна громадянська та історична – разом 4 для 1 класу, 5 – для 2 - 3 класу

В 1-3 класах будуть окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Відокремлено предмет Інформатика у 2-х класах як окрему складову предмету Інформатика (у курсі «Я досліджую світ»).

Варіативна складова навчальних планів у школі I ступеня

реалізується в 3-4 класах за рахунок курсу за вибором «Цікава економіка». Програма курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1–4 класи. Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією з педагогіки та методики початкового навчання Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист ІМЗО від 02.07.2019 р. № 22.1/12-Г-528) Книга 1 / упоряд.: Л.Ф.Щербакова, Г.Ф.Древаль.

Програма навчального курсу “Цікава економіка” з початкових основ економічних знань розроблена відповідно до Державного стандарту початкової загальної освіти та ґрунтується на положеннях Концепції загальної середньої освіти. Це перший етап цілісного проекту економічної освіти в Україні.

Мета початкового курсу навчання економіки в початковій школі – сприяти формуванню в учнів потреби до пізнання світу і людини в ньому як біологічної та соціальної істоти; формуванню економічного мислення і вихованню культури поведінки в умовах ринкового су-спільства; засвоєнню духовних цінностей у різноманітних сферах: ко-мунікативній, пізнавальній, екологічній, моральній, діяльнісно-вольовій, емоційній, естетичній. Реалізація цієї мети можлива за умови розв'язання таких аспектів: понятійно-економічного, морально-етичного та розвитку

початкового економічного мислення молодших школярів. Понятійно-економічний аспект ознайомлює учнів з поняттями, близькими їх життєвому досвідові, які відповідають віковим можливостям. Морально-етичний аспект містить оцінку економічних понять, відносин, стимулює формування раціональної та морально виправданої економічної поведінки з позиції етичного спрямування.

Окреслено цілі пропонованої програми – це освітні, розвивальні, виховні. Розв’язання їх можливе за реалізації таких конкретних завдань: ознайомлення молодших школярів з основами економічних істин, понять, категорій, явищ, процесів, про які вони дізнаються з навколишнього життя, зі світом людей, їхніми потребами та способами задоволення цих потреб;

зацікавлення учнів з доступними для них економічними взаємозв’язками;

набуття початкових практичних навичок культури споживання в умовах ринкових відносин;

створення бази для подальшого вивчення економіки;

формування конкурентноспроможної особистості.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти 1-4 класів.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання є внеском у формування таких ключових компетентностей здобувачів освіти:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Вільне володіння державною мовою	Уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
2	Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами	Активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
3	Математична компетентність	Виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
4	Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій,	Формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі

		проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
5	Інноваційність	Відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
6	Екологічна компетентність	Усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
7	Інформаційно-комунікаційна компетентність	Опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
8	Навчання впродовж життя	Опанування уміннями і навичками , необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
9	Громадянські та соціальні компетентності	Навчання ідеям демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
10	Культурна компетентність	Залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види

		мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
11	Підприємливість та фінансова грамотність,	Ініціативність , готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Основою формування ключових компетентностей є досвід здобувачів освіти, їх потреби, які мотивують до навчання, знання та вміння, які формуються в різному освітньому середовищі (школі, родині), різноманітних соціальних ситуаціях і зумовлюють формування ставлення до них.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння, як читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються засобами усіх предметів освітньої програми. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Основні форми організації освітнього процесу в 1-4 класах:

різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу кожен вчитель уточнює та розширює відповідно до змісту окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів освітнього процесу вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

1. Навчальні досягнення учнів у школі оцінюють відповідно до вимог законодавства.
2. Навчальні досягнення учнів 1-4х класів оцінюються відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813 «Про

затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 1-4 класів загальної середньої освіти».

Формувальне оцінювання учнів початкової школи

Орієнтирами для спостереження та оцінювання є вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи. При цьому особливості дитини можуть впливати на темп навчання, внаслідок чого діти можуть досягати вказаних результатів раніше або пізніше від завершення зазначеного циклу чи рівня.

Формувальне оцінювання є інтерактивним оцінюванням прогресу учнів, що дає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітній процес. Використання формувального оцінювання дозволяє відстежувати особистісний поступ дитини, хід опановування нею навчального матеріалу та вибудовувати індивідуальну освітню траєкторію особистості.

У процесі організації контрольної-оцінювальної діяльності необхідно враховувати **спостереження за навчальним поступом учнів**.

Формувальне оцінювання оцінює процес навчання учнів, а не результат.

Оцінювання навчального поступу розпочинається з перших днів навчання дитини у школі і триває постійно. Невід'ємною частиною процесу оцінювання є формування здатності учнів самостійно оцінювати власний поступ. Орієнтирами для спостереження та оцінювання є загальні та конкретні очікувані результати, які необхідні для організації спостереження за навчальним поступом учня/учениці; індивідуального обговорення навчального поступу учнів з батьками або особами, що їх замінюють.

Навчальні досягнення учнів у 1-4-х класах підлягають формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті:

- відстежувати навчальний поступ учнів;
- вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку дитини;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання;
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
- аналізувати реалізацію освітньої програми та Державного стандарту початкової освіти, ухвалювати рішення щодо корегування навчальної програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини;
- запобігати побоюванням дитини помилитися;
- плекати впевненість у власних можливостях і здібностях.

Оцінювання учнів буде здійснюватися за чотирирівневою системою: «має значні успіхи», «демонструє помітний прогрес», «досягає результату з допомогою вчителя», «потребує значної уваги та допомоги». Навчальні досягнення учнів підлягають формувальному та підсумковому оцінюванню.

Оцінювання досягнень учнів необхідно спрямовувати на формування позитивної їх самооцінки. За сприятливих умов навчання й виховання в дітей починає формуватися адекватна самооцінка, яка стосується їхніх особистісних

якостей, досягнень і можливостей. Створюючи такі умови, слід враховувати індивідуальні особливості кожного учня.

Важливо не протиставляти дітей одне одному. Стимулюючим має бути порівняння роботи (відповіді, дії тощо) з тим, як працювала дитина раніше. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учнів. Про складнощі в навчанні необхідно говорити з учнем індивідуально, аби не створювати ситуацію колективної зневаги до дитини.

Водночас доцільно вчити дітей взаємооцінюванню, при цьому формувати вміння коректно висловлювати думку про результат роботи однокласника, давати поради щодо його покращення. Це активізує навчальну роботу, сприяє розвитку критичного мислення, формуванню адекватного ставлення до зауважень, рекомендацій, зміцнює товариську та відчуття значимості кожного в колективі.

Відповідно до наказу МОН України про оцінювання навчальних досягнень учнів зазначено наступне: оцінювання навчальних досягнень учнів 1-4 класів з усіх предметів інваріантної складової здійснюється вербально. За рішенням педагогічної ради оцінювання в 1-4 класах проводиться вербально.

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня (1-2 клас) ,
автор Шиян Р.Б.**

(затверджена наказом Міністерства освіти і науки України
від 12.08.2022 № 743-22

Українська мова
Іноземна мова
Математика
Я досліджую світ
Мистецтво
Фізична культура

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня (3-4 клас) ,
автор Шиян Р.Б.**

(затверджена наказом Міністерства освіти і науки України освіти і науки
України від 12.08.2022 № 743-22

Українська мова
Іноземна мова
Математика
Я досліджую світ
Мистецтво
Фізична культура

РОЗДІЛ Ш.

II СТУПІНЬ НАВЧАННЯ

Освітня програма для 7-9 класів розроблена на основі типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 100,5 (3517,5) годин/навчальний рік:

- для 7-х класів – 1120 годин/навчальний рік,
- для 8-х класів – 1137,5 годин/навчальний рік,
- для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначена закладом загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах.

Варіативна складова навчальних планів у школі II ступеня.

Варіативна складова навчального плану використовується на:

Курс за вибором «Аналіз ліричного твору» у 8 класі (Укладач : Ткач А.В.). Навчальні програми для 8-9-х класів загальноосвітніх навчальних закладів. Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах (лист Інституту модернізації змісту освіти МОНУ лист від 22.12.2016 № 2.1/12-Г-893)/ Пропонована програма курсу за вибором «Аналіз ліричного твору» дає змогу розвивати учнів художньо, формувати їхнє естетичне сприймання, образне мислення, а сам аналіз поезії перетворити на засіб духовного збагачення школярів

Факультативи з математики в 7 і 9 класах. Програми факультативних курсів, гуртків, курсів за вибором розміщені в навчально-методичному посібнику «Збірник програм з математики для допрофільної підготовки та профільного навчання (у двох частинах)» (упор.: Н.С.Прокопенко, О.П.Вашуленко, О.В.Єргіна). Даний збірник схвалений до використання у загальноосвітніх навчальних закладах МОН України. Завдання факультативу - розширити і поглибити набуті учнями знання, навчити їх працювати над математичними проблемами, читати математичну літературу, сприяти підвищенню математичної культури, розширенню математичного кругозору і подальшому посиленню інтересу до математики.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти 7-9 класів.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які реалізовує вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання є внеском у формування таких ключових компетентностей здобувачів освіти:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1.	Спілкування державною (і рідною – у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2.	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;</p>

		<p>висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3.	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. Усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні</p>

		залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5.	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6.	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7.	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх</p>

		<p>команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8.	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів</p>

		<p>вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.</p>
--	--	--

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища (зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання);

- окремі предмети (виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласні та загальношкільні проекти). Роль окремих предметів в освітньому процесі за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- роботу в проектах;

- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого</p>

	<p>ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Форми організації освітнього процесу в 7-9 класах.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки - «суди», урок - дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться практичні заняття та лабораторні роботи. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності здобувачі освіти можуть застосувати на практичних заняттях та заняттях із практикуму. Практичне заняття – це така форма організації освітнього процесу, в якій здобувачам освіти надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт).

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, про виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

1. Навчальні досягнення учнів у школі оцінюють відповідно до вимог законодавства.

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);

- Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 № 621), зареєстрований у Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;

Інструкція з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496.

2. Навчальні досягнення учнів 5-11-х класів оцінюються відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів затверджених наказом міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 13.04.2011 № 323 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.05.2011 за № 566/19304, наказу Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти».

3. Основні види оцінювання здобувачів освіти — поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне), державна підсумкова атестація.

4. Поточний контроль здійснюють шляхом виконання різних видів завдань, передбачених навчальною програмою, зокрема для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів освіти протягом семестру.

5. Окрім того, поточний контроль здійснюють під час практичних та лабораторних занять, а також за результатами перевірки контрольних, самостійних робіт, індивідуальних завдань.

6. Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюють шляхом державної підсумкової атестації у формах згідно із Порядком проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом МОН від 07.12.2018 № 1369.

7. Для відстеження результатів навчання учнів у школі проводиться:

-моніторинг навчальних досягнень учнів — один раз на семестр;

-моніторинг наступності між ланками освіти за окремим планом — на початку та наприкінці навчального року.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

I початковий рівень, коли в результаті вивчення навчального матеріалу учень;

- називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо;

- за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

III достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.

IV високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер. Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові. Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та інші).

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається. **Семестрове оцінювання** здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учнів з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо. Річне

оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. **Річна оцінка** не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо. Наголошуємо, що відповідно до чинних нормативних актів і семестрова, і річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496. Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2019 року № 621), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 р. за № 924/27369, річне оцінювання може коригуватись.

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти (7 -9 класи) II ступеня
(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407 та
від 03 серпня 2022 року № 698)**

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська література
3.	Біологія
4.	Всесвітня історія
5.	Географія
6.	Зарубіжна література
7.	Інформатика
8.	Історія України
9.	Математика
10.	Мистецтво
11.	Основи здоров'я
12.	Природознавство
13.	Трудове навчання
14.	Фізика
15.	Фізична культура
16.	Хімія
17.	Іноземні мови

РОЗДІЛ ІV. ІІІ СТУПІНЬ НАВЧАННЯ

Освітня програма розроблена на основі типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня затвердженої наказом МОН «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня» від 24.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 № 1493 зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки від 31.03.2020 №464).

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти складає 2467,5 годин/навчальний рік.

для 10-х класів – 1190 годин/навчальний рік.

для 11-х класів – 1277,5 годин/навчальний рік.

Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

В обраному варіанті зазначено мінімальну кількість тижневих годин на вивчення базових предметів, що має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з державними вимогами Державного стандарту.

За модульним принципом буде реалізовано і зміст базового предмета «Фізика і астрономія». У такому разі розподіл годин між модулем фізики і модулем астрономії здійснюється відповідно до навчальних програм.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку обрано два предмети – «Інформатика», «Мистецтво».

Обидва предмети учні будуть вивчати одночасно в 10 і 11 класах (відповідно години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети поділено між двома обраними предметами).

Частина навчальних годин в 10-11 класах призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі. А саме в 10 та 11 класах – 8 годин для профільного навчання української мови і літератури.

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;

- профільні предмети, що вивчаються на профільному рівні.

Додаткові години відведено на вивчення математики (по 1 год в 10 та 11 класах).

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури; суспільствознавство; мистецтво; математика; природознавство; технології;

здоров'я і фізична культура. Зміст кожної освітньої галузі структурується та реалізується за навчальними предметами. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, затверджених Міністерством освіти і науки України. Тексти навчальних програм розміщено на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України.

В рамках навчальних програм подано: очікувані результати навчання (знаннєвий, діяльнісний, ціннісний компоненти); пропонований зміст предмета; реалізації в змісті предмета наскрізних змістових ліній; внесок предмета у формування ключових компетентностей (компетентнісний потенціал предмета).

Освітня програма забезпечує досягнення здобувачами освіти результатів навчання, визначених Державним стандартом, і ключових компетенцій, визначених Законом України "Про освіту".

Форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Формами організації освітнього процесу є різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проекти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 р. № 329 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 р. за № 566/19304), та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових

дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

I початковий рівень, коли в результаті вивчення навчального матеріалу учень;

- називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо;

- за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

III достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.

IV високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер. Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові. Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та інші).

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається. **Семестрове оцінювання** здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учнів з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо. Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. **Річна оцінка** не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо. Наголошуємо, що відповідно до чинних нормативних актів і семестрова, і річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496. Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-

10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07 2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2019 року № 621), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 р. за № 924/27369, річне оцінювання може коригуватись.

Орієнтовна кількість навчальних годин для профільних предметів

Профільний предмет	Кількість годин на тиждень	
	10 клас	11 клас
Українська мова	4	4
Українська література	4	4
Зарубіжна література	3	3
Іноземна мова	5	5
Друга іноземна мова	3	3
Мова і література корінного народу, національної меншини	5	5
Історія України	3	3
Всесвітня історія	3	3
Правознавство	3	3
Економіка	3	3
Алгебра	6	6
Геометрія	3	3
Фізика і астрономія	6	6
Біологія і екологія	5	5
Хімія	4	6
Географія	5	5

Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня
(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539 та
від 03 серпня 2022 року № 698))

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Профільний рівень
2.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
3.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
4.	Географія	Рівень стандарту
5.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
6.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
7.	Захист Вітчизни	Рівень стандарту
8.	Інформатика	Рівень стандарту
9.	Історія України	Рівень стандарту
10.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
11.	Технології	Рівень стандарту
12.	Українська література	Профільний рівень
13.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Ляшенка О. І.)	Рівень стандарту
14.	Фізична культура	Рівень стандарту
15.	Хімія	Рівень стандарту
16.	Іноземні мови	Рівень стандарту

РОЗДІЛ V. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З УЧНЯМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.

Відповідно до Закону України «Про освіту» (стаття 19 та стаття 20) держава створює умови для забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами для здобуття ними освіти на всіх рівнях освіти з урахуванням їхніх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

Згідно розпорядчих документів Міністерства освіти і науки України, відділу освіти виконавчого комітету Новодмитрівської сільської ради навчальний заклад забезпечує умови для навчання, розвитку, адаптації в соціумі дітей з особливими освітніми потребами. З цією метою робота з даною категорією дітей спрямована на:

- виявлення та надання консультаційно – діагностичної допомоги дітям з особливими освітніми потребами;
- організацію методичної роботи з педагогами, які працюють з дітьми з особливими освітніми потребами;
- організацію просвітницької роботи з батьками дітей з особливими освітніми потребами;
- допомогу дітям і батькам у захисті їх прав та інтересів.

В школі для осіб з особливими освітніми потребами впроваджено інклюзивне навчання в 3,6 і 7 класах.

Індивідуальний навчальний план дітей з особливими освітніми потребами розроблено для 3,6 і 7 класу відповідно до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I і II ступеня за модифікованими/адаптованими навчальними програмами.

Очікувані результати навчання (компетентностей) учнів з особливими освітніми потребами, визначених відповідним державним стандартом

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей для учнів

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою (і рідною – у разі відмінності)	Уміння: (самостійно або за допомогою) ставити запитання та розпізнавати проблему; робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати та перетворювати тексти задач письмово, грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та конкретно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів,

		<p>чітко та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень, поповнювати свій активний та пасивний словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p>
2	Спілкування іноземними мовами (здобувачі освіти з інтелектуальними порушеннями іноземну мову не вивчають)	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух (за допомогою американської дактильної абетки), зміст автентичних текстів; читати та розуміти автентичні тексти різних жанрів та видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно (за допомогою дактильної абетки), письмово, за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії (у тому числі альтернативні засоби спілкування) відповідно до різних потреб.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, жестівники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема</p>

		<p>практичного змісту; будувати та досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, зокрема таких, що моделюють реальні життєві ситуації.</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища та процеси; користуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови наук, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей у сучасних інформаційних технологіях.</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначити достатність даних для розв'язування задач; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p>

		Навчальні ресурси: візуалізація даних, графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) визначити мету навчальної діяльності, відбирати й застосувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, схвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії практичності, ефективності з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язування життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).</p>
8	Громадянська компетентність	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати ті відстоювати свою позицію; ухвалювати</p>

		<p>аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; повага до прав людини.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування та взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) аналізувати та оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні та соціальні наслідки рішень.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне, бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p>

	Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.
--	--

Перелік комплектів навчальних програм для здобувачів базової середньої освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами

№ п/п	Назва комплексу
1	Комплект навчальних програм для дітей з затримкою психічного розвитку (українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова, історія України, Всесвітня історія, основи правознавства, математика, природознавство, музичне мистецтво, образотворче мистецтво, трудове навчання, інформатика, основи здоров'я, фізична культура).

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи

Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку дітей з особливими освітніми потребами, мети, завдань та напрямів такої роботи.

Корекційно-розвиткова робота спрямована на:

розвиток зорового сприймання, мовлення, пізнавальної діяльності, психофізичний, соціально-комунікативний розвиток дітей з особливими потребами, формування в них навичок просторового, соціально-побутового орієнтування;

розвиток навичок саморегуляції та саморозвитку дітей шляхом взаємодії з навколишнім природним середовищем з урахуванням наявних знань, умінь і навичок комунікативної діяльності і творчості;

формування компенсаційних способів діяльності як важливої умови підготовки дітей з особливими освітніми потребами до навчання у загальноосвітній школі;

створення умов інтеграції дітей з особливими освітніми потребами, розвиток їх самостійності та життєво важливих компетенцій.

Перелік програм з корекційно-розвиткової роботи для здобувачів базової середньої освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами

№ п/п	Назва корекційно-розвиткової програми
	Для дитини із затримкою психічного розвитку 6,7 клас
1	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (корекція когнітивного розвитку) для 5-9 класів спеціальних

	загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку (Сак Т. В., Прохоренко Л. І.)
2	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку (Омельченко І. М., Федорович Л. О.)

Корекційно – розвивальні програми для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами використовуються педагогічними працівниками відповідно до нозології та індивідуальних потреб дитини.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами.

Оцінювання учнів з особливими освітніми потребами спрямовано на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів. Оцінювання навчальних досягнень учнів з затримкою психічного розвитку в бкласу здійснюється бально з усіх предметів інваріантної складової.

Оцінювання ґрунтується на методологічній переорієнтації освітнього процесу на розвиток особистості учня, гуманного ставлення до нього, на позитивному підході до найменших навчальних успіхів, постійній підтримці прагнень до самостійності, саморозвитку, всебічної допомоги з боку педагогів, батьків для досягнення можливих найвищих результатів навчання. Тому при оцінюванні навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами враховуються їх психофізичні особливості та пізнавальні можливості. Дотримання цих вимог у процесі навчання та відповідне оцінювання рівня навчальних досягнень допоможе кожній дитині здобути базову середню освіту, набути тих основних компетентностей, які необхідні для сучасного життя

РОЗДІЛ VI.

ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

Кількість занять на тиждень за віковими групами в дошкільному навчальному закладі

Дошкільна освіта Освітня програма «Дитина» створена для вихователів, батьків та інших осіб, залучених до виховання та навчання дітей від 2 до 7 років. Програма «Дитина» оновлена відповідно до Державного стандарту дошкільної освіти України та рекомендована МОН від 3 червня 2021р.

Серед особливостей змісту освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина»: гармонійний розвиток дитини, а не цілеспрямована підготовка до школи гармонійне поєднання традиційних та нетрадиційних форм роботи інтеграція різних видів діяльності.

Види діяльності за освітніми лініями	молодшо- середня група (від 3 до 4 років)	середньо - старша група (від 4 до 6 років)
Ознайомлення із соціумом	2	2
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	4	5
Сенсорний розвиток	-	-
Логіко-математичний розвиток	1	1
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток*	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	11	15

- години, передбачені для фізкультурних занять, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей.

Тривалість одного заняття у дошкільній групі:

для дітей 3р. – звичайного заняття не більше 12-15 хвилин; інтегрованого заняття 15-20 хвилин;

- для дітей 4р. – звичайного заняття не більше 15-20 хвилин; інтегрованого заняття 20-25 хвилин;

- для дітей 5 р. – звичайного заняття 20-25 хвилин; інтегрованого заняття 25-35 хвилин.

Форма організації занять: групові, підгрупові.

Щодня проводиться одне інтегроване заняття, на якому закріплюються набуті дітьми знання та вміння в різних видах дитячої діяльності.

Тривалість перерв між заняттями становить не менше 10 хвилин.

Максимально допустима кількість занять у першій половині дня для дітей 3р. не перевищує двох, для дітей 4р. – двох, для дітей 5р. – трьох організованих навчальних занять.

З метою запобігання перевантаження дітей можливе проведення фізкультурних занять та занять з образотворчої діяльності у другу половину дня.

У період канікул з дітьми проводиться організована навчально-пізнавальна діяльність у формі фронтальних, підгрупових занять різного спрямування: фізкультурно-оздоровчого, пізнавального (в тому числі - природничого спрямування), мовленнєвого, художньо-естетичного (музичні, образотворчі, художньо-мовленнєві).

Заняття носять як односпрямований, так і різноспрямований характер, широко використовуються тематичні й комплексні, інтегровані заняття, спрямовані на закріплення і використання дітьми набутих знань, умінь, навичок у практичній діяльності, нових ситуаціях. У ті дні, коли плануються екскурсія, цільова прогулянка чи прогулянка-похід (дитячий туризм) за межі дошкільного навчального закладу, заняття з фізичної культури не проводяться.

РОЗДІЛ VII.

ОПИС МОДЕЛІ ВИПУСКНИКА ШКОЛИ

Кожна дитина – неповторна, наділена від природи унікальними здібностями, талантами та можливостями. Місія нової української школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини на основі партнерства між учителем, учнем і батьками. Саме це лягло в основу побудови моделі випускника Домантівського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Новодмитрівської сільської ради Золотоніського району Черкаської області.

Випускник Домантівського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Новодмитрівської сільської ради Золотоніського району Черкаської області – це особистість, яка володіє ключовими компетентностями, уміє не лише здобувати знання, але і використовувати їх на практиці, дбаючи при цьому про власне здоров'я.

Відповідно до Закону України «Про освіту» визначено ключові компетентності для Нової української школи, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені стандартом освіти.

Усі перелічені компетентності однаково важливі й взаємопов'язані. Кожну з них діти набувають під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

- уміння читати і розуміти прочитане;
- уміння висловлювати думку усно і письмово;
- критичне мислення;

- здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- виявляти ініціативу;
- творити;
- уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення;
- уміння конструктивно керувати емоціями;
- застосовувати емоційний інтелект;
- здатність співпрацювати в команді.

Нова Українська Школа ставить за мету не просто йти в ногу з часом, а прагне випереджати час. Сьогоднішній випускник Нової української школи – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації.

Модель випускника Домантівського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад» Новодмитрівської сільської ради Золотоніського району Черкаської області включає наступні складові, які характеризуються широким спектром впливів особистості:

1. Випускник має залишити школу професійно визначеним.
2. Повинен уміти методично грамотно, самостійно працювати.
3. Він має прагнути до самоосвіти та вдосконалення.
4. Випускник має брати активну участь у суспільно-культурному житті країни.
5. Має бути свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки.
6. Він повинен свідомо ставитися до свого здоров'я та довкілля.

Випускник Домантівського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад» Новодмитрівської сільської ради Золотоніського району Черкаської області має мислити креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал, адже у сучасному світі людину цінують насамперед за її індивідуальність, унікальність ідей та професійних рішень.

Випускник Домантівського НВК має бути компетентний у ставленні до життя, що передбачає сформованість потреби в самопізнанні, саморозумінні, самореалізації та інтелектуальній культурі.

Випускник початкових класів повинен мати якісні характеристики: впевненість в собі, відчуття повноцінності, старанність, працелюбність, самостійність, дисциплінованість, мотивація досягнення успіху, повинен уміти слухати і чути, критично мислити і мати почуття самоконтролю. Опанувати навички навчальної діяльності, прості навички самоконтролю навчальних дій, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя;

Випускник середніх класів має володіти певними якостями і вміннями:

- на рівні вимог державних освітніх стандартів засвоїти загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану;
- опанувати систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного);
- оволодіти основами комп'ютерної грамотності;
- знати свої громадянські права і вміти їх реалізувати;

- оцінювати свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей;
- дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;
- вести здоровий спосіб життя;
- бути готовим до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випускник старших класів повинен:

- засвоїти на рівні вимог державних освітніх стандартів загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану;
- засвоїти зміст вибраного профілю навчання на рівні, що забезпечуватиме вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання;
- опанувати одну-дві іноземні мови на рівні поглибленого вивчення або базовому рівні;
- опанувати основи комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування);
- оволодіти культурою інтелектуальної діяльності;
- знати і поважати культуру України та інших народів;
- поважати свою й чужу гідність; поважати права, свободи інших людей;
- дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;
- поважати свою працю та працю інших людей;
- мати почуття соціальної відповідальності;
- вести здоровий спосіб життя;
- володіти способами отримання інформації;
- прагнути духовного і соціального добробуту.

ДОДАТКИ

Додаток 1

навчального плану Домантівського НВК
Розроблено відповідно до Типової освітньої програми
для закладів загальної середньої освіти, затвердженої
наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22
(під керівництвом Р.Б.Шияна)

Типовий навчальний план для початкової школи з навчанням українською мовою для 1-4 класів Домантівського НВК на 2023-2024 н. р.

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень				
	1 клас	2 клас	3 клас	4 клас	Разом
	12	9+1	16	18	56
Українська мова	5	5	5	5	20
Іноземна мова	2	3	3	3	11
Математика	3	3	4	4	14
Я досліджую світ*	7	8	7	7	29
Інформатика			1	1	2
Мистецтво	2	2	2	2	8
Фізична культура ***	3	3	3	3	12
Усього	19+3	21+3	22+3	22+3	84+12
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1	1	4
Курси за вибором					
			1	1	2
Цікава економіка	-	-			
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22	23	23	88
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	22	24	26	26	98
Години від поділу (інформатика)	-	-	1	1	2
Всього:	22	24	27	27	100

Навчальний план
для 7-9 класів Домантівського НВК на 2023-2024 н. р.

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			Всього
		7	8	9	
	Кількість учнів	14+1	13	16+4	48
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2	2	6,5
	Українська література	2	2	2	6
	Іноземна мова	3	3	3	9
	Зарубіжна література	2	2	2	6
Суспільство-знавство	Історія України	1	1,5	1,5	4
	Всесвітня історія	1	1	1	3
	Основи правознавства	-	-	1	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	-	-	1
	Образотворче мистецтво	1	-	-	1
	Мистецтво	-	1	1	2
Математика	Математика	-	-	-	
	Алгебра	2	2	2	6
	Геометрія	2	2	2	6
Природо-знавство	Природознавство	-	-	-	
	Біологія	2	2	2	6
	Географія	2	2	1,5	5,5
	Фізика	2	2	3	7
	Хімія	1,5	2	2	5,5
Технології	Трудове навчання	1	1	1	3
	Інформатика	1	2	2	5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	3
	Фізична культура**	3	3	3	9
Разом		28+3	28,5+3	30+3	95,5
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації					
Курс за вибором	Аналіз ліричного твору		1		1
Факультатив	Вибрані питання алгебри За лаштунками шкільної математики	1		1	2
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	33	33	
Всього (без урахування поділу класів на групи)		29+3	29,5+3	31+3	98,5
Години від поділу	Інформатика			2	2
Всього:		29+3	29,5+3	33+3	100,5

Додаток 3
 навчального плану Домантівського НВК
 (відповідно до Таблиці 2 Типової освітньої
 програми, наказ Міністерства освіти і науки
 України від 20.04.2018 № 408, в редакції
 наказу Міністерства освіти і науки України
 від 28.11.2019 №1493 зі змінами,
 внесеними наказом Міністерства освіти і
 науки від 31.03.2020 №464)

Навчальний план
для 10-11 класів з профільними предметами
«українська мова» і «українська література»
Домантівського НВК на 2023-2024 н. р.

Предмети	Кількість годин на тиждень		
	10 клас	11 клас	Разом
	6+3	15	24
Базові предмети	27	26	53
Українська мова	2+2	2+2	4+4
Українська література	2+2	2+2	4+4
Зарубіжна література	1	1	2
Іноземна мова	2	2	4
Мова і література корінного народу, національної меншини			-
Історія України	1,5	1,5	3
Всесвітня історія	1	1	2
Громадянська освіта	2	-	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1	3+1	6+2
Біологія і екологія	2	2	4
Географія	1,5	1	2,5
Фізика і астрономія	3	4	7
Хімія	1,5	2	3,5
Фізична культура	3	3	6
Захист України	1,5	1,5	3
Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Технології, Мистецтво)	3	3	6
Інформатика	1,5	1,5	3
Мистецтво	1,5	1,5	3
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	5	5	10
Профільний предмет Українська мова	2	2	4
Профільний предмет Українська література	2	2	4
Додаткові години на вивчення базових предметів Математика	1	1	2
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33	66
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	35	34	69
Години від поділу Захист України		1,5	1,5
Всього:	35	35,5	70,5

	Всього до оплати годин :		
	І ступеня		100
	ІІ ступеня		65+100,5=
	ІІІ ступеня		165,5
			70,5
	Всього до оплати годин І-ІІІ ступенів		336 год

**Навчальний план для учениці 7 класу Коваленко Анастасії
на 2023-2024 н. р. (інклюзивне навчання, затримка психічного розвитку)**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень
Мови і літератури	Українська мова	2,5
	Українська література	2
	Іноземна мова	3
	Зарубіжна література	2
Суспільство-знавство	Історія України	1
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	-
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
	Мистецтво	-
Математика	Математика	-
	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природо-знавство	Природознавство	-
	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	1,5
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура**	3
Разом		28+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		
Гранично допустиме навчальне навантаження		32
Всього		28+3
Корекційно розвиткові заняття	Психолог	2
	Логопед	1
	Дефектолог	1

Додаток 5
до Освітньої програми для 5-6 класів Домантівського НВК
(Розроблено на основі Типової освітньої програми
для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ від 19.02.2021 № 235))

**Навчальний план для учениці 6 класу Бакланової Катерини
на 2023-2024 н. р.
(інклюзивне навчання, затримка психічного розвитку)**

Галузь	Перелік типових навчальних компонентів, доступних для конструювання навчального плану			Індекс освітньої галузі	Клас
	Інтегровані курси (внутрішнього лузеві)			Предмети	6
Мовно-літературна	Інтегрований мовно-літературний курс	Українська мова і література	Українська мова	МОВ	4
			Українська література	МОВ	2
			Зарубіжна література	МОВ	1,5
			Іноземні мови (англійська)	МОВ	3,5
			Друга іноземна (німецька)	МОВ	2
Математична			Математика	МАО	5
		Математика	Алгебра	МАО	
			Геометрія	МАО	
				МАО	
Природничі		Інтегрований курс	Пізнаємо природу	ПРО	2

			Природознавство	Географія	ПРО	2
				Біологія	ПРО	
				Хімія	ПРО	
				Фізика	ПРО	
Соціальна та здоров'я збережувальна			Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	Здоров'я, безпека та добробут	СЗО	1
				Підприємливість та фінансова грамотність	СЗО	
				Вчимося жити разом	СЗО	0,5
					СЗО	

Громадянська та історична		Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти	Досліджуємо історію і суспільство	Вступ до історії України та громадянської освіти	ГЮ	
					Історія України. Всесвітня історія	ГЮ
			Історія: Україна і світ	Історія України	ГЮ	
				Всесвітня історія	ГЮ	
				Громадянська освіта	ГЮ	
Технологічна				Правова освіта	ГЮ	
					ГЮ	
				Технології	ТЕО	4
					ТЕО	
Інформаційна				Інформатика	ІФО	3
					ІФО	
Мистецька			Інтегрований курс «Мистецтво»	Образотворче мистецтво	МІО	4
				Музичне мистецтво	МІО	
					МІО	
Фізична				Фізична культура	ФЮ	6

					ФІО	
Усього						32
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітнього компонента, проведення індивідуальних консультацій та групових занять						2(німецька)
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня						31
Корекційно розвиткові заняття	Психолог					1
	Логопед					1
	Дефектолог					1

**Навчальний план для учня 3 класу
Молодика Андрія
на 2023-2024 н. р.**

(інклюзивне навчання, адаптація/модифікація освітньої програми навчальних предметів (інтелектуальні труднощі II ступеня прояву, функціональні труднощі III ступеня прояву, навчальні труднощі III ступеня прояву))

Навчальні предмети	Кількість годин
Українська мова	5
Іноземна мова	3
Математика	4
Я досліджую світ*	7
Інформатика	1
Мистецтво	2
Фізична культура ***	3
Усього	22+3
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	25
Всього:	25
Корекційно-розвиткові заняття:	
Психолог	1
Логопед (вакансія)	2
Дефектолог (вакансія)	1

У цьому документі прошнуровано, пронумеровано і скріплено печаткою

п'ятдесят два аркушів

Директор



Катерина ЦОРА

